

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПОШТАНСКИ САОБРАЋАЈ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ АД
БАЊА ЛУКА
Број: 1/2.4 - 1765/20
Датум: 04.05.2024

Finansijski izvještaji za period koji se završava 31. decembra 2020. godine i izvještaj nezavisnog revizora

Pošte Srpske a.d. Banja Luka

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora	3
Bilans uspjeha za period 01.01.2020. - 31.12.2020. godine	8
Izveštaj o ostalim dobitcima i gubicima perioda za period 01.01 - 31.12.2020. godine.....	9
Bilans stanja na dan 31.12.2020. godine.....	10
Bilans tokova gotovine za period 01.01.2020. - 31.12.2020. godine	11
Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2020. - 31.12.2020. godine	12
1. Osnovni podaci o Preduzeću.....	13
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja	15
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika	18
4. Značajne računovodstvene procjene	24
5. Prihodi od prodaje učinaka	26
6. Ostali poslovni prihodi	26
7. Troškovi materijala	27
8. Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	27
9. Troškovi proizvodnih usluga	28
10. Troškovi amortizacije i rezervisanja	28
11. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	29
12. Troškovi poreza	29
13. Ostali prihodi	29
14. Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	30
15. Porez na dobit	30
16. Zarada/(gubitak) po akciji	30
17. Nematerijalna ulaganja.....	31
18. Nekretnine, postrojenja i oprema	32
19. Biološka sredstva i sredstva kulture	33
20. Zalihe i dati avansi.....	34
21. Kratkoročna potraživanja	34
22. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	35
23. Aktivna vremenska razgraničenja	36
24. Kapital	36
25. Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi	37
26. Dugoročni krediti	38
27. Ostale dugoročne obaveze.....	38
28. Kratkoročne finansijske obaveze	39
29. Obaveze iz poslovanja	39
30. Obaveze za zarade i naknade zarada	40
31. Pasivna vremenska razgraničenja i kratkoročna rezervisanja	40
32. Vanbilansna evidencija.....	41
33. Upravljanje finansijskim rizicima	41
34. Transakcije sa povezanim pravnim licima.....	42
35. Poreski propisi.....	42
36. Uticaj Covid-19 na poslovanje Preduzeća.....	42
37. Događaji nakon datuma izvještavanja.....	43
38. Usaglašavanje potraživanja i obaveza	43
39. Potencijalne obaveze	43

Izveštaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294

F +387 51 211 501

E office@ba.gt.com

www.grantthornton.ba

Akcionarima privrednog društva Pošte Srpske a.d. Banja Luka

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Pošte Srpske a.d. Banja Luka (u daljnjem tekstu "Preduzeće"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2020. godine i bilans uspjeha, izvještaj o ostalim dobitima i gubicima perioda, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na navedeni datum i napomena uz finansijske izvještaje koje uključuju pregled značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijski položaj Preduzeća na dan 31. decembra 2020. godine kao i rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se tada završila, u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja prevedenim i objavljenim u Republici Srpskoj.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljno opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo u odnosu na Preduzeće u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Isticanje pitanja

Kao što je objelodanjeno u napomeni 18 uz priložene finansijske izvještaje, nekretnine, postrojenja i opreme iskazane su u iznosu od 68.037.156 KM. Preduzeće preduzima sve aktivnosti na utvrđivanju vlasništva nad imovinom i u kontinuitetu vrši usaglašavanje nekretnina evidentiranih u poslovnim knjigama i stvarnim stanjem, u vezi vlasništva nad imovinom, i proces usklađivanja u zemljišnim knjigama i katastru je u toku.

Preduzeće je u skladu sa članom 17. Zakona o računovodstvu i reviziji, izvršilo pripremne radnje u vezi popisa imovine i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine. Rješenjem br. 1-3303-1/20 od dana 25.11.2020. godine imenovana je Centralna popisna komisija, koja je imala zadatak da izvrši popis imovine i obaveza na dan 31. decembra 2020. godine, u skladu sa članom 13. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Centralna popisna komisija je sačinila Izvještaj o redovnom godišnjem popisu imovine i obaveza na dan 31. decembra 2020. godine i Izvještaj je dostavljen na razmatranje odjeljenju interne revizije. Uprava Preduzeća je Odlukom broj 1-3303-1/20 od 16.02.2020. godine usvojila izvještaj o redovnom popisu imovine i obaveza i dostavila Odboru za reviziju na razmatranje i nadležno postupanje. Odbor za reviziju je dana 18.02.2021. nakon razmatranja Nacrta Izvještaja Centralne komisije za popis i Izvještaja Odjeljenja za

internu reviziju dao preporuku Nadzornom odboru Preduzeća za usvajanje navedenih izvještaja i zadužio Upravu Preduzeća da prema predmetnom Izvještaju preduzme neophodne aktivnosti i izvrši neophodna evidentiranja u poslovnim knjigama Preduzeća. Podnošenjem ostavke tri člana Nadzornog odbora Preduzeća, Nadzorni odbor Preduzeća nije bio u mogućnosti da zasijeda i razmatra Izvještaj. Služba knjigovodstva je na osnovu člana 117. i 118. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Preduzeća izvršila procjenu bilansnih pozicija i iste evidentirala u knjigama Preduzeća do konačnog usvajanja Izvještaja o popisu.

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi sa gore navedenim pitanjima.

Značajna neizvjesnost u vezi s vremenski neograničenim poslovanjem

Skrećemo pažnju na Napomenu 2 u finansijskim izvještajima u kojoj je navedeno da na dan 31. decembra 2020. godine, tekuće obaveze Preduzeća prevazilaze tekuću imovinu za iznos od 7.900.842 KM. Ovaj indikator ukazuje na postojanje potencijalnih problema vezanih za nemogućnost servisiranja tekućih obaveza Preduzeća u toku redovnih operativnih aktivnosti kroz naplatu potraživanja u dogovorenim rokovima i iznosima. Uprava Preduzeća smatra da preuzima sve neophodne mjere vezane za normalno i kontinuirano obavljanje operativnih aktivnosti i da je stoga primjena načela stalnosti poslovanja validno primjenjena u pripremi ovih finansijskih izvještaja u datim okolnostima.

Takođe, Zakonom o poštanskim uslugama (član 27. i 28.) definisana je obaveza da Vlada obezbijedi dio neophodnih sredstava za funkcionisanje Preduzeća. U skladu sa navedenim Vlada Republike Srpske i Narodna skupština su u decembru 2020. godine odobrile subvenciju za sufinansiranje neprofitabilnih pošta, koje posluju u rubnim i ruralnim područjima Republike Srpske, a koja su ekonomski nedovoljno razvijena.

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi sa gore navedenim pitanjima.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini, kao i u formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne izražavamo posebno mišljenje o ovim pitanjima.

Ključno pitanje revizije	Primijenjene procedure revizije
<p><i>1. Prihodi od prodaje učinaka (napomena br.5)</i></p> <p>Prihodi od prodaje učinaka na domaćem i inostranom tržištu u 2020. godini iskazani su u iznosu od 62.576.599 KM i u najvećoj mjeri se odnose na prihode od pismonosnih usluga.</p> <p>Usmjerili smo pažnju na provjeru tačnosti evidentiranih prihoda, način i priznavanje prihoda, povezane kontrole i obim procjena u pogledu iznosa priznavanja prihoda.</p> <p>Takođe, pitanje priznavanja prihoda smatramo bitnim jer postoji rizik od priznavanja prihoda u različitim periodima u odnosu na datum kada je</p>	<p><i>Naše procedure su uključivale sljedeće postupke:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Izabrali smo uzorak i na osnovu njega uradili testove detalja i kontrola koji su nam dali zadovoljavajuće rezultate; - sproveli smo analitičke procedure; - na bazi uzorka provjerili smo osnove za priznavanje prihoda od pruženih usluga, kao i procedure neophodne za sticanje uvjerenja da su događaji povezani sa priznavanjem prihoda nastali,

<p>usluga pružena u vezi količine i cijene ugovorenih usluga, kao i evidentiranje popusta u procesu generisanja prihoda.</p> <p><i>Rizik usljed prevare u pogledu priznavanje prihoda</i></p> <p>MRS pretpostavlja da postoji rizik usljed prevare u pogledu priznavanje prihoda u okviru svakog revizorskog angažmana. Fokusirali smo se na priznavanje prihoda s obzirom da postoji rizik da je Rukovodstvo namjerno precjenjivalo prihode. Pored toga postoji i rizik da Preduzeće nije evidentiralo transakcije prihoda na pravilan način. Povezane računovodstvene politike, mišljenja i procjene su prikazani u napomeni 3 priloženih finansijskih izvještaja.</p>	<p>- na bazi uzorka pregledali smo ugovore o pružanju usluga i uvjerali smo se da su prihodi od prodaje učinaka iskazani u iznosima kako je to definisano ugovorom i na bazi uzorka stekli smo razumno uvjeravanje da se popusti, ukoliko postoje, pravilno obračunavaju i evidentiraju.</p> <p>Na bazi provedenih revizorskih procedura nismo identifikovali značajne nalaze u odnosu na tačnost evidentiranih prihoda u 2020. godini.</p> <p>Ocjenjivali smo dosljednost primjene politike za priznavanje prihoda tako što smo preispitali računovodstvenu politiku za različite izvore prihoda Preduzeća. Testirali smo dizajn i operativnu efikasnost kontrola nad sistemima za prihode kako bi se odredio obim potrebnih dodatnih testiranja.</p> <p>Prilikom testiranja nismo uočili materijalno značajne greške. Provjerili smo da li su prihodi priznati u pravo vrijeme tako što smo testirali uzorak transakcija i uporedili datum isporuke sa priznatim prihodima. Prilikom testiranja nisu uočeni izuzeci.</p>
<p><i>Rizik zaobilaženja kontrola od strane rukovodstva</i></p> <p>U skladu s MRS i našom revizorskom metodologijom, zaobilaženja kontrola od strane rukovodstva se smatra značajnim rizikom u okviru svakog revizorskog angažmana. Rukovodstvo može direktno ili indirektno manipulirati sa računovodstvenom evidencijom i pripremiti lažne finansijske izvještaje tako što zaobilazi kontrole koje su inače efektivne.</p>	<p>Testirali smo prikladnost evidencija unijetih u glavnu knjigu tako što smo ispitali osobe koje su uključene u proces finansijskog izvještavanja o neprikladnim i neuobičajnim aktivnostima, te testirali knjiženja.</p> <p>Ocjenivali smo da li postoji dokaz o pristrasnosti od strane Uprave u značajnim računovodstvenim procjenama i mišljenjima relevantnim za finansijske izvještaje. Pored toga smo procijenili i generalno okruženje Preduzeća u pogledu kontrola, te razgovarali s Upravom.</p> <p>U toku testiranja nisu uočena materijalno značajna odstupanja.</p>

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za

omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja, a koji su bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Preduzeća da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju i objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Lica ovlaštena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Preduzeća.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog usljed prevare je veći od rizika nastalog usljed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Preduzeća;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Preduzeća da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Preduzeće prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

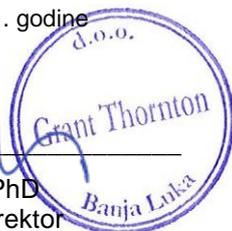
Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Takođe obezbjeđujemo licima ovlaštenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koje se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost, i, gdje je to primjenljivo, odgovarajuće mjere zaštite.

Od pitanja saopštenih licima ovlašćenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuju javno objelodanjivanje u vezi sa pitanjem ili, kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, odlučimo da pitanje ne bi trebalo da se saopšti u našem izvještaju zbog toga što se u razumnoj mjeri može očekivati da negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

Partner na revizorskom angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Nevena Milinković, ovlašćeni revizor.

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Banja Luka, 31. mart 2021. godine

Aleksandar Džombić, PhD
Managing Partner – Direktor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Nevena Milinković
Ovlašćeni revizor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Bilans uspjeha za period 01.01.2020. - 31.12.2020. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2020. u KM	2019. u KM
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje robe		230.570	238.480
Prihodi od prodaje učinaka	5	62.576.599	60.385.537
Ostali poslovni prihodi	6	4.171.465	4.005.849
		66.978.634	64.629.866
Poslovni rashodi			
Nabavna vrijednost prodate robe		(123.080)	(119.676)
Troškovi materijala	7	(4.147.883)	(4.176.800)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	8	(46.712.781)	(43.804.397)
Troškovi proizvodnih usluga	9	(11.518.444)	(10.459.320)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	10	(4.061.192)	(3.597.685)
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	11	(2.707.250)	(2.906.013)
Troškovi poreza	12	(614.129)	(612.504)
Troškovi doprinosa		(91.583)	(84.912)
		(69.976.342)	(65.761.307)
Poslovni dobitak/(gubitak)			
		(2.997.708)	(1.131.441)
Finansijski prihodi			
Finansijski rashodi		183.038	346.538
Ostali prihodi	13	(214.331)	(140.278)
Ostali rashodi		370.310	1.714.649
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine		(144.538)	(457.492)
Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine		8.396	3.792
Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	14	-	(221.310)
Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina		251.490	93.437
		(46.819)	(72.554)
Dobitak/(gubitak) prije oporezivanja			
		(2.590.162)	135.341
Porez na dobit	15	-	-
Neto dobit/gubitak			
		(2.590.162)	135.341
Zarada po akciji	16	(0,0668)	0,0035

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaj
Lice ovlašteno za zastupanje

Lice sa licencom

Izveštaj o ostalim dobitcima i gubicima perioda za period 01.01 - 31.12.2020. godine

Bilansne pozicije	2020. u KM	2019. u KM
Neto dobitak/(gubitak) perioda	(2.590.162)	135.341
Ostali dobitci/(gubici) u periodu	762.087	786.511
Ukupan neto dobitak/(gubitak)	(1.828.075)	921.852

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans stanja na dan 31.12.2020. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2020. u KM	31.12.2019. u KM
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja	17	1.827.954	609.483
Nekretnine, postrojenja i oprema	18	68.037.156	70.507.768
Biološka sredstva i sredstva kulture	19	550.091	541.695
Dugoročni finansijski plasmani		4.483	13.175
		70.419.684	71.672.121
Tekuća imovina			
Zalihe i dati avansi	20	1.112.251	992.007
Kratkoročna potraživanja	21	7.812.023	7.465.120
Kratkoročni finansijski plasmani		9.451	10.562
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	22	725.197	446.124
Porez na dodatu vrijednost		2.593	6.453
Aktivna vremenska razgraničenja	23	1.661.516	2.205.238
		11.323.031	11.125.504
POSLOVNA AKTIVA		81.742.715	82.797.625
Vanbilansna aktiva	32	32.915.231	24.876.303
UKUPNA AKTIVA		114.657.946	107.673.928
Kapital			
Osnovni kapital		38.754.233	38.754.233
Revalorizacione rezerve		24.527.751	25.317.840
Gubitak iz ranijeg perioda		(2.305.733)	(3.227.583)
Ukupan neto dobitak/(gubitak) tekućeg perioda		(1.828.075)	921.849
	24	59.148.176	61.766.339
Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi	25	949.416	804.036
Dugoročne obaveze			
Dugoročni krediti	26	858.506	2.960.281
Ostale dugoročne obaveze	27	1.562.744	2.098.543
		2.421.250	5.058.824
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	28	4.717.739	3.792.091
Obaveze iz poslovanja	29	4.684.298	4.360.948
Obaveze za zarade i naknade zarada	30	6.623.308	3.754.602
Druge obaveze		20.705	30.253
Porez na dodatu vrijednost		44.723	45.197
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine		66.408	52.409
Pasivna vremenska razgraničenja i kratkoročna rezervisanja	31	3.066.692	3.132.926
		19.223.873	15.168.426
POSLOVNA PASIVA		81.742.715	82.797.625
Vanbilansna pasiva	32	32.915.231	24.876.303
UKUPNA PASIVA		114.657.946	107.673.928

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans tokova gotovine za period 01.01.2020. - 31.12.2020. godine

	2020.	2019.
	u KM	u KM
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od kupaca i primljeni avansi	65.240.099	63.279.954
Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	1.249.581	916.667
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	14.778.934	7.171.042
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	(18.001.310)	(18.288.513)
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(44.161.660)	(45.403.516)
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	(202.996)	(129.133)
Odlivi po osnovu poreza na dobit	(31.247)	-
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(14.450.334)	(7.748.798)
Neto priliv/ (odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	4.421.067	(202.297)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi po osnovu kamata	13.310	237.167
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina	(2.452.884)	(4.193.474)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(2.439.574)	(3.956.307)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	-	5.000.000
Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	25.980.542	15.297.400
Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	9.803	11.185
Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	(2.705.208)	(1.828.986)
Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	(24.987.372)	(14.326.933)
Neto priliv/ (odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	(1.702.235)	4.152.666
NETO PRILIV / (ODLIV) GOTOVINE	279.258	(5.938)
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	446.124	451.859
Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovina	142	341
Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	(327)	(138)
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	725.197	446.124

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2020. - 31.12.2020. godine

	Osnovni kapital	Revalorizaci one rezerve	Akumulirani neraspoređeni dobitak/nepokriveni (gubitak)	Ukupno
Stanje na dan 31.12.2018./ 01.01.2019. god.	38.754.233	26.732.735	(3.227.590)	62.259.378
Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	-	(628.380)	-	(628.380)
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	135.341	135.341
Neto dobici/gubici perioda priznati direktno u kapitalu	-	(786.511)	786.511	-
Stanje na dan 31.12.2019./ 01.01.2020. god.	38.754.233	25.317.844	(2.305.738)	61.766.339
Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	-	-	-	-
Neto dobitak/(gubitak) perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	(2.590.162)	(2.590.162)
Neto dobici/(gubici) perioda priznati direktno u kapitalu	-	(790.089)	762.088	(28.001)
Stanje na dan 31.12.2020. godine	38.754.233	24.527.755	(4.133.812)	59.148.176

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. Osnovni podaci o Preduzeću

Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske A.D. Banja Luka je pravni sljedbenik Javnog osnovnog državnog preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske, sa p.o. Banja Luka.

Rješenjem Osnovnog suda u Srpskom Sarajevu, oznaka i broj upisnika suda: U/I-878/96, dana 20.12.1996. godine, Javno osnovno državno preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske sa p.o. Banja Luka upisano je na osnovu Odluke Vlade Republike Srpske br. 02-1394/96 od 10.12.1996. godine (Sl. gl. RS. br. 30/96) o podjeli Jedinstvenog javnog preduzeća PTT saobraćaja Republike Srpske na JODP za Telekomunikacije Republike Srpske i JODP za poštanski saobraćaj Republike Srpske.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci oznaka i broj upisnika suda: U/I 574/98 dana 02.04.1998. godine izvršen je upis u sudski registar promjene sjedišta koje glasi: Kralja Petra I Karađorđevića br. 8. Banja Luka.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci, broj registarskog uložka registarskog suda: 1-10036-00, oznaka i broj upisnika suda: U/I-3216/02 od 25.12.2002. godine upisana je statusna promjena - vlasnička transformacija u skladu sa Zakonom o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 24/98), organizovanje i usklađivanje normativnih akata sa odredbama Zakona o preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 24/98) i promjena broja adrese kod Javnog osnovnog državnog preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske, Banja Luka, sa p.o. tako da će poslovati pod nazivom: PREDUZEĆE ZA POŠTANSKI SAOBRAĆAJ REPUBLIKE SRPSKE, A.D. BANJA LUKA, Ul. Kralja Petra I Karađorđevića broj 93.

U međuvremenu vršeno je nekoliko izmjena u registraciji radi promjena u nazivu firme, usklađivanja sa nomenklaturom zanimanja, promjena lica za zastupanje i usklađivanja opštih akata sa Zakonom o privrednim društvima RS. Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda Banja Luka broj: 057-0-Reg-19-001631 od 19.07.2019. godine kao lice ovlašćeno za zastupanje upisan je Miladin Radović sa početkom od 09.07.2019.godine i to kao vršilac dužnosti direktora Pošta Srpske ad Banja Luka. Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda Banja Luka broj: 057-0-Reg-19-002017 od 13.09.2019. godine Miladin Radović je ovlašćeno lice za zastupanje Preduzeća i to kao direktor Pošta Srpske a.d. Banja Luka.

Osnivači i osnivački kapital

Prema Rješenju nadležnog registarskog suda od 25.12.2002. godine kojim je izvršen upis statusne promjene - vlasnička transformacija prodajom dijela državnog kapitala prema Zakonu o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 24/98), organizovanje i usklađivanje normativnih akata sa odredbama Zakona o preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 24/98) kao osnivač (Prilog uz Rješenje broj: 2. Naziv i sjedište osnivača odnosno prebivalište ulagača) upisano je:

Državni kapital	25.190.566 KM ili 65% broja akcija
Vaučer ponuda	7.750.532 KM ili 20% broja akcija
Penzioni fond	3.875.423 KM ili 10% broja akcija
Fond za restituciju	1.937.712 KM ili 5% broja akcija

Ukupno: 38.754.233 KM ili 100%

Akcije su obične nominalne vrijednosti 1,00 KM po akciji. Knjigu akcionara vodi CRHOV na osnovu zaključenog ugovora, a akcije su uvrštene na slobodno berzansko tržište Banjalučke berze.

Osnovni identifikacioni podaci

Matični broj Preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka je: 01878182.

Matični broj Preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske A.D. Banja Luka je: 1878182.

Šifra osnovne djelatnosti je 53.10 - Pružanje univerzalnih poštanskih usluga.

Poreski broj je: 4400959000002 , PDV broj: 400959000002.

Na osnovu obavijesti Oblasti za računovodstvo i finansije Uprava Preduzeća je donijela 10.03.2020. godine Odluku broj: 1.-826-1/20 o utvrđivanju procenta srazmjernog odbitka ulaznog PDV za 2019.godinu od 6% i isti se koristi i u 2020. godini kao relevantan podatak.

Organi Preduzeća prema Statutu su: Skupština akcionara, Nadzorni odbor i Uprava.

Odlukom Skupštine akcionara Preduzeća broj: 1.-166-24/19 od 23.08.2019.godine imenovan je Nadzorni odbor Preduzeća u sastavu:

1. Slobodan Gavranović iz Banja Luke, predsjednik,
2. Željko Kovačević iz Banja Luke, zamjenik,
3. Boris Dmitrašinović iz Banja Luke,
4. Jelena Vidović iz Banja Luke i
5. Željko Dubravac iz Čelinca.

Dana 01.10.2020. godine Nadzorni odbor je donio Odluku broj 1.-2736-1/20 kojom je Slobodan Gavranović razriješen dužnosti predsjednika Nadzornog odbora Preduzeća sa danom 18.09.2020. godine, a za predsjednika se imenuje Željko Kovačević, koji je takođe član tekućeg Nadzornog odbora Preduzeća.

Statutom Preduzeća definisane su nadležnosti pojedinačno za svaki od navedenih organa Preduzeća.

Upravu Preduzeća čine: direktor i izvršni direktori.

Prema podacima Oblasti za pravne poslove i ljudske resurse Preduzeća broj zaposlenih na dan 31. decembra 2020. godine je 2.451 radnika (na dan 31. decembra 2019. godine 2.419), od čega 2.367 sa ugovorom o radu na neodređeno, 54 sa ugovorom o radu na određeno vrijeme i 30 radnika su pripravnici.

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Izjava o usaglašenosti

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju godišnje finansijske izvještaje Preduzeća i sastavljeni su u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (Sl. Glasnik RS br. 94/15), odnosno sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna Preduzeća, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS br. 63/16).

Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji Preduzeća su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtijevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u primjenjenim računovodstvenim politikama.

Valuta izvještavanja

Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), osim ukoliko nije drugačije navedeno. Konvertibilna marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Preduzeća sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja. Na dan 31. decembra 2020. godine, kratkoročne obaveze Preduzeća su veće od njegove tekuće imovine za 7.900.842 KM.

Načelom stalnosti poslovanja (MRS 1 Paragraf 25 i 26) je definisano da pri „pripremi finansijskih izvještaja, rukovodstvo procjenjuje sposobnost entiteta da nastavi da trajno posluje u smislu stalnosti poslovanja.“ Period koji se analizira je neograničen, ali u procjeni stalnosti poslovanja rukovodstvo uzima sve dostupne informacije o budućnosti za najmanje dvanaest mjeseci od kraja izvještajnog perioda, to znači za narednu poslovnu godinu. Pošte Srpske su sačinile i usvojile planove rada za naredne tri godine, što je dokaz namjere i plana Uprave Preduzeća da će poslovanje biti nastavljeno u naredne tri godine.

Pošte Srpske predstavljaju Preduzeće od strateškog interesa za Republiku Srpsku. Značaj i ulogu Pošta Srpske prepoznala je Vlada Republike Srpske i Narodna skupština, te je u decembru 2020. godine odobrila subvenciju za sufinansiranje neprofitabilnih pošta, koje posluju u rubnim i ruralnim područjima Republike Srpske, a koja su ekonomski nedovoljno razvijene.

Uticaj i primjena novih i revidiranih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("MSFI") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("MRS")

(a) Propisi, standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu u Republici Srpskoj

Priloženi finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja ("MSFI", u daljem tekstu zajedno: "Standardi"), koji su bili u primjeni na dan 31. decembra 2020. godine i na njima zasnovanim propisima o računovodstvu Republike Srpske.

Naime, na osnovu odredbi Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 94/15), sva pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj su u obavezi da u potpunosti primjenjuju MRS, odnosno MSFI, kao i Međunarodni standard finansijskog izvještavanja za male i srednje entitete („MSFI“ za MSE"), Međunarodne računovodstvene standarde za javni sektor ("IPSAS"), Međunarodne standarde vrednovanja ("IVS"), Međunarodne standarde za profesionalnu praksu interne revizije, Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje, Kodeks etike za profesionalne računovođe i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde ("IASB") i sva prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa ("IFAC").

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 94/15), dana 19. februara 2020. godine, Upravni odbor Saveza RR RS, donio je Odluku o utvrđivanju i objavljivanju prevoda Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) iz 2018. godine kojeg čine: Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje i osnovni tekstovi Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), odnosno Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI) izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati, odnosno usvojeni i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primjere, smjernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primjere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni dio standarda, odnosno tumačenja.

Navedenom Odlukom, utvrđuju se i objavljuju prevodi Standarda i tumačenja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde iz 2018. godine, koji su objavljeni na internet stranici Saveza RR RS, a koji se počinju primjenjivati u Republici Srpskoj za finansijske izvještaje koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2020. godine.

Rukovodstvo Preduzeća analizira promjene u važećim Standardima i tumačenjima, kao i novousvojene Standarde i tumačenja izdata nakon 31. decembra 2018. godine, i nakon ustanovljavanja Standarda i tumačenja koji su relevantni za Preduzeće, ima namjeru da iste primjeni u sastavljanju finansijskih izvještaja nakon što oni budu zvanično prevedeni i objavljeni u Republici Srpskoj.

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi i izmjene postojećih standarda, su objavljeni i u primjeni.

- MSFI 9 "Finansijski instrumenti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- MSFI 15 „Prihodi od ugovora sa kupcima“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- MSFI 3 „Poslovne kombinacije“- Definicija posla (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- MRS 1 "Prezentacija finansijskih izvještaja" i MRS 8 "Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške" – Definicije materijalnosti (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Konceptualni okvir u MSFI standardima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);

Na osnovu analize koju je sproveo Preduzeće, prva primjena gore navedenih standarda nije imala materijalno značajan uticaj na finansijske izvještaje Preduzeća, kao ni na korekcije početnog stanja po osnovu prve primjene.

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći Standardi i izmjene postojećih Standarda, kao i nova tumačenja koja nisu efektivna:

- MSFI 16 "Lizing" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine);
- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Klasifikacija obaveza na dugoročne i kratkoročne (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine).
- MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ – Ažuriranje upućivanja na Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje
- MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ – Prihodi prije namjenjene upotrebe (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine).
- MRS 37 „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina“ – Štetni ugovori – Troškovi ispunjenja ugovora Godišnja unapređenja;
- MSFI „Ciklus 2018-2020“ – Izmjene MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine). i
- MSFI 17 "Ugovori o osiguranju" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine).

Rukovodstvo Preduzeća je izabralo da ne usvoji ove nove Standarde i izmjene postojećih Standarda prije nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Preduzeća u periodu inicijalne primjene.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Prihodi i rashodi

Prihodi od izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspjeha pod uslovom da su svi rizici i koristi prešli na kupca. Prihodi od prodaje se evidentiraju u momentu izvršenja usluge. Prihodi se iskazuju po fakturnoj vrijednosti, umanjenoj za odobrene popuste.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda. Uzimaju se u obzir svi prihodi i svi rashodi datog obračunskog perioda bez obzira na momenat naplate prihoda i momenata plaćanja po osnovu rashoda.

Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Zvanični kursevi primjenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u KM su bili sljedeći:

Valuta	31.12.2020.	31.12.2019.
EUR	1,95583	1,95583
USD	1,592566	1,747994

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

Porezi

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Preduzeća. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povrat poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjene poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike dok se odložena poreska sredstva priznaju u mjeri u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobici biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

Tekuća poreska sredstva i obaveze za tekuću i prethodnu godinu vrednovana su u iznosu za koji se očekuje da će biti vraćen odnosno plaćen nadležnim poreskim organima. Primjenjene poreske stope, korištene pri obračunu tekućih poreskih sredstava i obaveza, su propisane poreskim propisima primjenljivim na dan ili nakon datuma bilansa stanja.

Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Preduzeće je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Preduzeće je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se priznaju samo kada je vjerovatno da će od tog ulaganja priticati ekonomske koristi i kada je nabavna vrijednost ulaganja pouzdano mjerljiva, a obuhvataju ulaganja u razvoj, koncesije, patente, licence, ulaganja u ostalu nematerijalnu imovinu, kao i kupovinom stečeni goodwill.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju prema nabavnoj vrijednosti.

Nematerijalna ulaganja se amortizuju u toku korisnog vijeka pri čemu se primjenjuje proporcionalni metod amortizacije. Amortizacione stope se kreću u rasponu 6,66-33,33%.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koji se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

U nekretnine, postrojenja i opremu spadaju: zemljišta, građevinski objekti, postrojenja i oprema, investicione nekretnine, sredstva u pripremi, avansi za nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine i ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi.

Sadašnja vrijednost građevinskih objekata, postrojenja, opreme i investicione imovine uvećava se za naknadne troškove po osnovu troškova adaptacije, zamjene dijelova i troškova generalnih popravki pod uslovom da se ovi troškovi mogu izmjeriti i da oni produžuju korisni vijek ili povećavaju učinak sredstva.

Nakon početnog vrednovanja kada knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme odstupa od vladajućih tržišnih cijena na dan bilansa, vrši se procjena nekretnina, postrojenja i opreme ili putem ponovne nabavne cijene ili putem revalorizacije.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primjenom proporcionalne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu slijedećih stopa:

Naziv	stope %
Građevinski objekti	1,5 - 10 %
Računarska oprema	20 - 25 %
Namještaj	12,5 %
Putnički automobili	15,5 %
Teretni automobili	14,3 %
Mopedi	14 - 14,3 %
Klime	16,5%

Amortizacione stope nisu mjenjane u odnosu na prethodni period.

Obračun amortizacije počinje od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se preispituju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali namjeravani vijek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

Sredstva kulture

U sredstva kulture spadaju: sredstva kulture, sredstva kulture u pripremi i avansi za sredstva kulture. U momentu nabavke sredstva kulture se vrednuju po nabavnoj cijeni, izuzev Stalne zbirke koja se vrednuje po procijenjenoj (umjetničkoj) vrijednosti.

Ostali dugoročni finansijski plasmani

U ostale dugoročne finansijske plasmane spadaju: dugoročni krediti u zemlji i ostali dugoročni finansijski plasmani. Preduzeće utvrđuje klasifikaciju finansijskih plasmana prilikom inicijalnog priznavanja prema ugovorenim odredbama.

Zalihe i dati avansi

U zalihe spadaju: zalihe materijala, zalihe robe i dati avansi. Zalihe materijala, rezervnih dijelova, inventara sa jednokratnim otpisom i robe procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti, koja obuhvata fakturnu vrijednost dobavljača i zavisne troškove nabavke.

Obračun izlaza zaliha materijala i rezervnih dijelova, sitnog inventara i robe vrši se po prosječnoj nabavnoj cijeni.

U slučaju smanjenja upotrebne vrijednosti zaliha za iznos stvarno nastalog i dokumentovanog smanjenja vrijednosti vrši se otpis zaliha na teret rashoda.

Sredstva klasifikovana kao sredstva namijenjena za prodaju

U sredstva klasifikovana kao sredstva namijenjena za prodaju spadaju: stalna sredstva namijenjena za prodaju i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji.

Stalna sredstva namijenjena prodaji su nabavljene nekretnine, postrojenja i oprema radi prodaje, a vrednuju se po nabavnoj vrijednosti.

Sredstva poslovanja koja se obustavlja su nematerijalna sredstva, nekretnine, postrojenja i oprema dijela preduzeća čije se poslovanje obustavlja. Ova sredstva se vrednuju po sadašnjoj (neotpisanoj) vrijednosti.

Ako se sa stalne imovine prenose sredstva na sredstva namijenjena prodaji, vrednuju se po nižoj vrijednosti između knjigovodstvene i procijenjene vrijednosti.

Ako početna vrijednost ovih sredstava ne odgovara tržišnoj cijeni umanjenoj za troškove prodaje vrši se procjenjivanje po poštenoj fer vrijednosti.

Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Preduzeće preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Preduzeće procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju dio gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu.

Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Rukovodstvo Preduzeća utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Preduzeće klasifikuje finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjele prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Preduzeće procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha). Obezvredjenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procijenjeni budući novčani tokovi sredstava izmjenjeni.

Obezvredjenje (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospijeca za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspjeha kao ostali prihod.

Kredit (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu, klasifikuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja.

Kredit (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjenje vrijednosti po osnovu obezvredjenja. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Potraživanja

Potraživanja od prodaje i druga potraživanja obuhvataju: potraživanja po osnovu prodaje, potraživanja iz specifičnih poslova, druga kratkoročna potraživanja i porez na dodatu vrijednost.

Kratkoročna potraživanja procjenjuju se po nominalnoj vrijednosti. Potraživanja u stranoj valuti vrijednuju se po srednjem kursu na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda. Preduzeće kvartalno vrši procjenu naplativosti potraživanja i utvrđuje očekivane kreditne gubitke.

Kratkoročni finansijski plasmani

U kratkoročne finansijske plasmane spadaju: kratkoročni krediti u zemlji, dio dugoročnih kredita koji dospijeva za naplatu do godinu dana i ostali kratkoročni finansijski plasmani.

Kratkoročni finansijski plasmani od dužnika u stečaju kao i plasmani koji nisu naplaćeni za godinu dana od dana dospijea indirektno se otpisuju na teret ostalih rashoda.

Gotovina i ekvivalenti gotovine

U gotovinu i ekvivalente gotovine spadaju: gotovinski ekvivalenti – hartije od vrijednosti, poslovni računi, izdvojena sredstva, akreditivi, blagajna, ostala novčana sredstva i novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrijednost umanjena.

Hartije od vrijednosti, depoziti po viđenju i gotovina u stranoj valuti procjenjuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda.

Dugoročne obaveze

U dugoročne obaveze spadaju: obaveze koje se mogu konvertovati u kapital, dugoročni krediti u zemlji i ostale dugoročne obaveze.

Dugoročne obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenoj vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Dugoročne obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

Kratkoročne finansijske obaveze

U kratkoročne finansijske obaveze spadaju: kratkoročni krediti u zemlji, dio dugoročnih kredita koje dospijevaju za plaćanje do jedne godine, kratkoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale kratkoročne finansijske obaveze.

Kratkoročne finansijske obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenoj vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Kratkoročne finansijske obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze

U obaveze prema dobavljačima i druge obaveze spadaju: obaveze iz poslovanja, obaveze iz specifičnih poslova, obaveze po osnovu zarada i naknada zarada, druge obaveze, osim obaveze za učešće u dobitku i obaveze za porez na dodatu vrijednost.

Obaveze iz poslovanja u nacionalnoj valuti iskazuju se u neplaćenom iznosu a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu na dan bilansa.

Obaveze za porez na dodatu vrijednost odnose se na obračunat porez na dodatu vrijednost kupcima u iznosu koji nije kompenziran sa obračunatim porezom na dodatu vrijednost od strane dobavljača i po osnovu uvoza i nije plaćen fiskusu.

Pasivna vremenska razgraničenja

U pasivna vremenska razgraničenja spadaju: unaprijed obračunati rashodi perioda, obračunati prihodi budućeg perioda, razgraničeni zavisni troškovi nabavke, odloženi prihodi i primljene donacije, razgraničeni prihodi po osnovu potraživanja i ostala pasivna vremenska razgraničenja.

Donacije primljene za povećanje prihoda unose se u prihode do visine rashoda, a donacije primljene za nabavljene stvari unose se u prihode u visini troškova nastalih po osnovu utroška ili amortizacije primljenih stvari iz donacija.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspjeha obračunskog perioda.

4. Značajne računovodstvene procjene

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Preduzeća da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtijevaju vršenje procjene i korišćenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Preduzeće procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promjene u poslovnim knjigama Preduzeća se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih

procijena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

b) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Preduzeće vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjene vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjena vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosno imovine.

c) Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja se vrši na osnovu procijenjenih gubitaka uslijed nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procjena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promjenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promjene u uslovima poslovanja, djelatnosti ili okolnosti vezane za određene kupce mogu da imaju za posljedicu korekciju ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja objelodanjene u priloženim finansijskim izvještajima.

d) Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Preduzeće ima zakonsku ili ugovornu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će odliv resursa biti potreban da se izmire obaveze i kada se može pouzdano izmjeriti iznos procjene.

Prilikom odmjerenja i priznavanja rezervisanja i utvrđivanja nivoa izloženosti potencijalnim obavezama koje se odnose na postojeće sudske sporove rukovodstvo Preduzeća donosi određene procjene. Ove procjene su neophodne za utvrđivanje vjerovatnoće nastanka negativnog ishoda i određivanja iznosa neophodnog za konačno sudsko poravnanje. Uslijed inherentne neizvjesnosti u postupku procjenjivanja, stvarni gubici mogu da se razlikuju od gubitaka inicijalno utvrđenih procjenom. Zbog toga se procjene koriguju kada rukovodstvo Preduzeća dođe do novih informacija, uglavnom uz podršku internih stručnih službi ili spoljnih savjetnika. Izmjene procjena mogu da u značajnoj mjeri utiču na buduće poslovne rezultate.

Dugoročna rezervisanja predstavljaju obaveze za pokriće troškova i rizika proisteklih iz prethodnog poslovanja koji će se pojaviti u narednim godinama a odnose se na:

- rezervisanja za troškove restrukturiranja,
- rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih, i
- ostala rezervisanja za vjerovatne troškove.

Ova rezervisanja Preduzeće procjenjuje na bazi stvarno očekivanih troškova, a ukida ih u momentu nastanka troškova koji tereti rezervisanje. Neiskorištena dugoročna rezervisanja za pokriće troškova ukidaju se u korist ostalih prihoda.

5. Prihodi od prodaje učinaka

Prihodi od prodaje učinaka	2020. u KM	2019. u KM
Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu	61.615.715	59.457.543
Prihodi od prodaje učinaka na inostranom tržištu	960.884	927.994
Ukupno prihodi od prodaje učinaka:	62.576.599	60.385.537

Prihodi od prodaje učinaka u 2020. godini u iznosu od 62.576.599 KM (u 2019. godini u iznosu od 60.385.537 KM) najvećim dijelom se odnose na prihode od prodaje učinaka na domaćem tržištu u iznosu od 61.615.715 KM i obuhvataju prihode od pismonosnih usluga, prihode od finansijskih usluga i prihode od prodaje poštanskih markica. Ova vrsta prihoda u odnosu na 2019. godinu je veća za 2.158.172 KM, a razlog povećanja je povećan broj izvršenih usluga i sklopljenih ugovora sa korisnicima poštanskih usluga.

6. Ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi	2020. u KM	2019. u KM
Prihod od zakupnina	2.330.153	2.333.777
Prihod od dotacija - refundacija bolovanja	641.001	635.630
Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja	1.200.311	1.036.442
Ukupno ostali poslovni prihodi:	4.171.465	4.005.849

Ostali poslovni prihodi u 2020. godini iznose 4.171.465 KM (u 2019. godini iznose 4.005.849 KM) i odnose se na prihode od zakupnina, prihode iz namjenskih izvora finansiranja i prihod od dotacija – refundacija bolovanja.

Prihod od zakupnina u 2020. godini je prikazan u narednoj tabeli:

Prihod od zakupnina	2020. u KM	2019. u KM
Prihod od zakupnina objekata	2.018.424	2.052.162
Prihod od zakupnina zemljišta	86.497	77.528
Ostali prihod od zakupnina	225.232	204.087
Ukupno prihod od zakupnina:	2.330.153	2.333.777

Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja u 2020. godini u iznosu od 1.200.311 KM (u 2019. godini u iznosu od 1.036.442 KM) se u najvećoj mjeri u iznosu od 1.166.248 KM odnose na subvencije za sufinansiranje neprofitabilnih pošta za 2020. godinu (veza napomena 2).

7. Troškovi materijala

Troškovi materijala	2020. u KM	2019. u KM
Troškovi goriva i energije	2.031.710	2.220.186
Troškovi režijskog materijala	2.116.173	1.956.614
Ukupno troškovi materijala:	4.147.883	4.176.800

8. Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda

Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	2020. u KM	2019. u KM
Troškovi bruto zarada	28.718.141	26.977.296
Troškovi bruto naknada zarada	7.189.201	6.251.211
Troškovi regresa za godišnji odmor	2.293.387	2.127.101
Troškovi naknada za topli obrok	7.378.400	7.347.358
Troškovi bruto naknada članovima odbora	71.429	68.722
Pomoć zaposlenima za slučaj smrti	150.352	144.950
Troškovi službenog putovanja	23.244	113.457
Troškovi prevoza radnika	496.436	465.387
Troškovi za DPF - na teret radnika	67.491	18.402
Troškovi za DPF - na teret poslodavca	118.190	95.115
Troškovi paušala za mopede	126.351	134.628
Troškovi ostalih ličnih rashoda	62.019	41.892
Troškovi naknada sindikalnim predstavnicima	18.140	18.878
Ukupno troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi:	46.712.781	43.804.397

Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda u 2020. godini iznose 46.712.781 KM (u 2019. iznose 43.804.397 KM). Stavljajući u odnos troškove bruto zarada i naknada u 2020. godini u odnosu na 2019. godinu vidljivo je da su troškovi bruto zarada u 2020. godini veći za 1.740.845 KM, a troškovi naknada veći u 2020. godini u odnosu na 2019. godinu za iznos od 937.990 KM i to iz razloga što se u 2020. godini povećala cijena rada sa 180 na 190 KM, a povećao se i broj zaposlenih radnika.

9. Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga	2020. u KM	2019. u KM
Troškovi transportnih usluga	4.638.190	4.345.776
Troškovi usluga održavanja	1.280.178	1.281.086
Troškovi zakupa	469.468	344.020
Troškovi sajmova	-	2.235
Troškovi reklame i propaganda	173.773	188.518
Troškovi ostalih usluga	4.956.835	4.297.685
Ukupno troškovi proizvodnih usluga:	11.518.444	10.459.320

Troškovi proizvodnih usluga u 2020. godini iznose 11.518.444 KM (u 2019. godini 10.459.320 KM) i najvećim dijelom se odnose na troškove transportnih usluga i troškove ostalih usluga. Troškovi transportnih usluga u 2020. godini u iznosu od 4.638.190 KM (u 2019. godini u iznosu od 4.345.776 KM) najvećim dijelom se odnose na troškove uručivanja konsajment pošiljaka u iznosu od 4.092.322 KM. Troškovi ostalih usluga u 2020. godini u iznosu od 4.956.835 KM (u 2019. godini u iznosu od 4.297.685 KM) najvećim dijelom se odnose na troškove međuoperaterske razmjene pismonosnih pošiljaka u iznosu od 4.603.950 KM.

10. Troškovi amortizacije i rezervisanja

Troškovi amortizacije i rezervisanja	2020. u KM	2019. u KM
Troškovi amortizacije:		
Troškovi amortizacije koji se uključuju u poresku osnovicu	3.116.968	2.686.371
Troškovi amortizacije koji se ne uključuju u poresku osnovicu – procjena	762.087	786.511
	3.879.055	3.472.882
Troškovi rezervisanja:		
Troškovi rezervisanja za odlazak u penziju	182.137	73.878
Troškovi rezervisanja za sudske sporove	-	50.925
	182.137	124.803
Ukupno troškovi amortizacije i rezervisanja:	4.061.192	3.597.685

Troškovi amortizacije i rezervisanja u 2020. godini iznose 4.061.192 KM (u 2019. godini iznose 3.597.685 KM) i odnose se na troškove amortizacija i na troškove rezervisanja. Troškovi amortizacije u iznosu od

3.879.055 (u 2019. godini u iznosu od 3.472.882 KM) odnose se na amortizaciju nematerijalnih sredstava, amortizaciju građevinskih objekata i amortizaciju opreme.

11. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)

Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	2020. u KM	2019. u KM
Troškovi platnog prometa	1.357.298	1.301.233
Troškovi premije osiguranja	367.626	323.339
Troškovi neproizvodnih usluga (licence, advokatske usluge, usluge čišćenja itd.)	430.633	749.852
Troškovi članarina	356.359	345.512
Troškovi reprezentacije	22.808	44.748
Ostali nematerijalni troškovi	172.526	141.329
Ukupno nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa):	2.707.250	2.906.013

Nematerijalni troškovi u 2020. godini u iznosu od 2.707.250 KM (u 2019. godini u iznosu od 2.906.013 KM) najvećim dijelom se odnose na troškove platnog prometa u iznosu od 1.357.298 KM (u 2019. godini u iznosu od 1.301.233 KM), te na troškove neproizvodnih usluga, troškove premija osiguranja, troškove članarina, troškove reprezentacije i ostale nematerijalne troškove.

12. Troškovi poreza

Troškovi poreza u 2020. godini iznose 614.129 KM (u 2019. godini iznose 612.504 KM). Najvećim dijelom se odnose na troškove komunalne i republičke takse u iznosu od 380.484 KM i na porez na imovinu u iznosu od 107.505 KM, te na naknade za šume, protivpožarnu zaštitu, korištenje voda i ostale poreze.

13. Ostali prihodi

Ostali prihodi	2020. u KM	2019. u KM
Dobici po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	63.874	582.428
Prihodi po osnovu otpisa ostalih obaveza	8.686	815
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja	16.067	82.881
Prihodi od naplate šteta od osiguravajućih društava	30.803	32.885
Ostali neposlovni i vanredni prihodi	97.178	84.656
Naplaćena otpisana potraživanja	82.875	487.136

Ostali prihodi	2020. u KM	2019. u KM
Viškovi, izuzimajući viškove zaliha učinaka	33.664	343.638
Dobici po osnovu prodaje materijala	22.365	13.470
Ostali prihodi od naplaćenih penala	14.798	86.740
Ukupno ostali prihodi:	370.310	1.714.649

14. Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina

Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina u 2020. godini u iznosu od 251.490 KM (u 2019. godini u iznosu od 93.437 KM) najvećim dijelom se odnose na ukidanje rezervisanja za 2019. godinu u iznosu od 64.886 KM i na ostale ispravke grešaka utvrđene u 2020. godini.

15. Porez na dobit

Tekući porez na dobit	2020. u KM	2019. u KM
Dobitak/(gubitak) prije oporezivanja	(2.590.162)	135.341
Korekcija za poreske svrhe	(255.390)	(969.376)
Poreski dobitak/(gubitak)	(2.845.552)	(834.035)
Neto poreska osnovica	-	-
Ukupno tekući porez na dobit:	-	-

16. Zarada/(gubitak) po akciji

Zarada/(gubitak) po akciji	2020. u KM	2019. u KM
Dobitak/(gubitak) obračunskog perioda	(2.590.162)	135.341
Prosječan ponderisani broj akcija	38.754.233	38.754.233
Ukupno zarada/(gubitak) po akciji:	(0,0668)	0,0035

17. Nematerijalna ulaganja

	Ostala nematerijalna sredstva	Avansi i nematerijalna sredstva u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST			
Stanje na dan 01.01.2019. godine	2.788.420	-	2.788.420
Prenos sa sredstava u pripremi	121.401	-	121.401
Prodaja i rashodovanja	(900.827)	-	(900.827)
Stanje na dan 31.12.2019. godine	2.008.994	-	2.008.994
Nabavka	-	6.843	6.843
Prodaja i rashodovanja	(1.180)	-	(1.180)
Prenos sa materijalne imovine	458.479	960.505	1.418.984
Stanje na dan 31.12.2020. godine	2.466.293	967.348	3.433.641
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI			
Stanje na dan 01.01.2019. godine	2.124.983	-	2.124.983
Amortizacija	175.355	-	175.355
Prodaja u periodu i rashodovanje	(900.827)	-	(900.827)
Stanje na dan 31.12.2019. godine	1.399.511	-	1.399.511
Amortizacija	207.356	-	207.356
Prodaja u periodu i rashodovanje	(1.180)	-	(1.180)
Stanje na dan 31.12.2020. godine	1.605.687	-	1.605.687
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2019. godine	609.483	-	609.483
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2020. godine	860.606	967.348	1.827.954

18. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Avansi i NPO u pripremi	Ukupno
N A B A V N A V R I J E D N O S T					
Stanje na dan 01.01.2019.	14.193.240	91.658.301	26.458.608	2.739.917	135.050.066
Nabavka/povećanje	-	-	-	5.556.430	5.556.430
Prenos/aktiviranje u toku godine	58.978	1.046.752	4.062.147	(5.167.877)	-
Popis/usklađivanje	286.487	(322.985)	-	(223.221)	(259.719)
Prodaja i rashodovanja	(36.600)	(1.022.052)	(1.395.621)	(5.957)	(2.460.230)
Prenos na nematerijalnu imovinu	-	-	-	(121.401)	(121.401)
Stanje na dan 31.12.2019.	14.502.105	91.360.016	29.125.134	2.777.891	137.765.146
Nabavka/povećanje	-	79.090	-	2.616.592	2.616.592
Prenos/aktiviranje u toku godine	-	796.004	1.826.175	(2.622.179)	-
Popis/usklađivanje	30.689	52.945	2.552	-	165.276
Prodaja i rashodovanja	(8.064)	(547.843)	(1.547.134)	-	(2.103.041)
Prenos na nematerijalnu imovinu	-	-	-	(1.418.984)	(1.418.984)
Stanje na dan 31.12.2020.	14.524.730	91.740.212	29.406.727	1.353.320	137.024.989
I S P R A V K A V R I J E D N O S T I					
Stanje na dan 01.01.2019.	-	44.248.984	21.375.223	236.874	65.861.081
Amortizacija	-	1.723.378	1.574.149	-	3.297.527
Popis	-	(208.744)	(533)	(7.508)	(216.785)
Prodaja u periodu i rashodovanje	-	(299.862)	(1.384.583)	-	(1.684.445)
Stanje na dan 31.12.2019.	-	45.463.756	21.564.256	229.366	67.257.378
Amortizacija	-	1.726.635	1.944.730	-	3.671.365
Popis	-	31.051	2.552	-	33.603
Prodaja u periodu i rashodovanje	-	(438.885)	(1.535.628)	-	(1.974.513)
Stanje na dan 31.12.2020.	-	46.782.557	21.975.910	229.366	68.987.833
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2019. godine	14.502.105	45.896.260	7.560.878	2.548.525	70.507.768
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2020. godine	14.524.730	44.957.655	7.430.817	1.123.954	68.037.156

Iskazana vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme na dan 31. decembar 2020. godine uključuje i dio imovine koja je data kao založno pravo po osnovu reprograma sa Ministarstvom finansija Republike Srpske, Poreska uprava (veza napomena 27).

Povećanje vrijednosti zemljišta u 2020. godini u iznosu od 30.689 KM odnosi se na usklađivanje stanja u evidencijama Preduzeća, odnosno uknjižavanje zemljišta Preduzeća u poslovne knjige po popisu.

Povećanje na građevinskim objektima u 2020. godini u iznosu od 796.004 KM se odnosi na sanaciju i rekonstrukciju parkinga pošte kako slijedi

- Banja Luka 1 u iznosu od 73.956 KM,
- Pošte Trebinje u iznosu od 80.232 KM,
- Stara Pošte Trebinje u iznosu od 5.219 KM,
- Pošte K.Dubicaa u iznosu od 105.881 KM,
- Pošte I Banja Luka u iznosu od 237.740 KM,

- Pošte I –Aneks Banja Luka u iznosu od 238.174 KM i
- Pošta Čelinac u iznosu od 54.802 KM.

Dalje, povećanje vrijednosti građevinskih objekata, između ostalog, odnosi se na povećanje po popisu na dan 31.12.2020.godine u iznosu od 52.945 KM, a u pitanju je uknjižavanje novih objekata i usklađivanje stvarnog stanja sa knjigovodstvenim stanjem (navedeno povećanje odnosi se na stan u Bijeljini u iznosu od 50.041 KM i povećanje kvadrature Pošte Priboj u iznosu od 2.904 KM).

Isknjižavanje po popisu sa 31.12.2020.godine izvršeno je u iznos od 374.700 KM nabavne i ispravke vrijednosti, odnosno sadašnja vrijednost je nula, a radi se o objektu Pošte Ugljevik.

U toku 2020. godine Pošte Srpske su izvršile prodaju objekata u ukupnom iznosu nabavne vrijednosti od 173.143 KM, a prodati su stan u Goraždu (65.108 KM), stan u Bijeljini (66.571 KM) i zgrada Pošte Kozluk (41.464 KM). Sadašnja vrijednost u momentu prodaje gore navedenih objekata je bila 109.253 KM.

Takođe je potrebno istaći da Preduzeće u svojim poslovnim knjigama ima evidentiranog zemljišta i građevinskih objekata za koje još uvijek ne posjeduje dokaze o vlasništvu, ali se u Preduzeću ulažu maksimalni napor da bi se riješila ova problematika i da bi se za sve nekretnine pribavila vlasnička dokumentacija.

Prema podacima Oblasti za pravne poslove Preduzeća, u čijem je domenu nadležnosti rješavanje ovih pitanja, na dan 31.12.2020. godine Pošte Srpske posjeduju vlasničku dokumentaciju za 79,38 % nepokretnosti, dok se za 20,62% nepokretnosti još uvijek vode aktivnosti oko uknjižavanja i obezbjeđivanja vlasničke dokumentacije.

Ulaganja u oprema u 2020. godini iznose 1.826.175 KM, a najvećim dijelom se odnosi na nabavku računarske opreme, poštanske opreme i namještaja. Po popisu sa 31.12.2020. godine rashodovano je opreme u iznosu od 1.547.134 KM nabavne vrijednosti, ispravke 1.535.629, odnosno sadašnje vrijednosti od 11.505 KM. Radi se o opremi koja je dotrajala i neupotrebljiva.

Avansi i NPO u pripremi na dan 31.12.2019. godine iznose 2.548.525 KM i najvećim dijelom se odnose na investicije u stambeno poslovni objekat na Sokocu u iznosu od 976.483 KM. U toku su aktivnosti oko rješavanja statusa navedenih investicija. Navedena investicije u toku na Sokocu nisu testirane na obezvređenje, iako duži niz godina nije bilo ulaganja u isti.

Prilikom knjiženja inventurnih razlika sa 31.12.2019. godine greškom je isknjižen objekat pošte Kriškovci i u januaru 2020. godine, po uočenoj grešci izvršeno je reaktiviranje (unos u Poslovne knjige) greškom isknjiženog objekta (sadašnje vrijednosti 48.038 KM).

19. Biološka sredstva i sredstva kulture

Biološka sredstva i sredstva kultura na dan 31. decembra 2020. godine iznose 550.091 KM (na dan 31. decembra 2019. godine iznose 541.695 KM). Najvećim dijelom se odnose na ostala sredstva kulture, odnosno stalnu zbirku poštanskih maraka i vrijednosnica. U toku 2020. godine ova imovina je povećana za 8.397 KM, a odnosi se na povećanje stalne zbirke za novo izdate serije poštanskih maraka u 2020.godini.

20. Zalihe i dati avansi

Zalihe i dati avansi	31.12.2020. u KM	31.12.2019. u KM
Zalihe materijala	2.356.921	2.193.361
<i>Ispravka vrijednosti zaliha materijala</i>	<i>(1.307.821)</i>	<i>(1.277.606)</i>
Ukupno zalihe materijala	1.049.100	915.755
Zalihe robe	55.970	60.920
Dati avansi	7.181	15.332
Ukupno zalihe i dati avansi:	1.112.251	992.007

21. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja	31.12.2020. u KM	31.12.2019. u KM
Kupci u zemlji	6.420.870	5.984.992
Sumnjiva i sporna potraživanja	678.502	745.617
<i>Ispravka vrijednosti kupaca u zemlji</i>	<i>(678.502)</i>	<i>(745.617)</i>
Ukupno kupci u zemlji	6.420.870	5.984.992
Kupci u inostranstvu	43.923	10.548
Druga kratkoročna potraživanja	1.347.196	3.346.161
Sumnjiva i sporna potraživanja	1.858.889	-
<i>Ispravka vrijednosti kupaca u ino, drugih kratk.potraživanja i sumnjivih i spornih potraživanja</i>	<i>(1.859.087)</i>	<i>(1.876.581)</i>
Ukupno kupci u ino, druga kratkoročna potraživanja i sumnjiva i sporna potraživanja	1.390.921	1.480.128
Potraživanja iz specifičnih poslova	232	-
Ukupno kratkoročna potraživanja:	7.812.023	7.465.120

Pregled najvećih kupaca na dan 31.12.2020. godine je dat u sljedećoj tabeli:

Pregled većih kupaca	31.12.2020. u KM
Telekomunikacije RS a.d. Banja Luka	720.643
JP BH Pošta Sarajevo	717.472
Helvetia Apotheke d.o.o. Banja Luka	605.469
MH ERS -MP a.d. Trebinje - ZEDP ELEKTRO BIJELJINA a.d.	313.539
Elektrokrajina a.d. Banja Luka	284.133
Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske	280.428
Fond za penz. inv. osiguranje RS Bijeljina	268.639
Radio Televizija Republike Srpske a.d. Banja Luka	202.396

Struktura drugih kratkoročnih potraživanja je data u sljedećoj tabeli:

Druga kratkoročna potraživanja	31.12.2020. u KM	31.12.2019. u KM
Potraživanja od zaposlenih	57.756	79.504
Potraživanja od državnih organa	1.233.781	1.363.210
Potraživanja za više plaćene poreze i doprinose	23.759	68.845
Ostala kratkoročna potraživanja	31.900	1.834.602
Ukupno druga kratkoročna potraživanja:	1.347.196	3.346.161

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u inostranstvu i drugih kratkoročnih potraživanja na dan 31. decembra 2020. godine u iznosu od 1.859.087 KM (na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od 1.876.581 KM) najvećim dijelom se odnosi na ispravku vrijednosti od Bobar Banke u iznosu od 909.147 KM koju su Pošte Srpske 7. februara 2017. godine prijavile u stečajnu masu Okružnom privrednom sudu u Bijeljini i na ispravku ostalih kratkoročnih potraživanja od bivših radnika u iznosu od 872.365 KM.

22. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.12.2020. u KM	31.12.2019. u KM
Poslovni račun - domaća valuta	253.085	71.104
Poslovni račun - strana valuta	139.433	70.714
Izdvojena sredstva	332.679	304.306
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti:	725.197	446.124

23. Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja	31.12.2020. u KM	31.12.2019. u KM
Potraživanja za nefakturisani prihod	1.148.631	1.914.336
Unaprijed plaćeni troškovi	512.885	290.902
Ukupno aktivna vremenska razgraničenja:	1.661.516	2.205.238

Aktivna vremenska razgraničenja na dan 31. decembra 2020. godine u iznosu od 1.661.516 KM (na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od 2.205.238 KM) odnose se na razgraničene troškove osiguranja, kao i nefakturisane prihode po osnovu međunarodnog i međuoperatorskog obračuna pismonosnih i paketskih pošiljaka za 2020. godinu.

24. Kapital

Kapital	31.12.2020. u KM	31.12.2019. u KM
Akcijski kapital	38.754.233	38.754.233
Revalorizacione rezerve	24.527.751	25.317.840
Neraspoređeni dobitak	762.087	921.849
Gubitak tekuće godine	(2.590.162)	-
Gubitak iz ranijih godina	(2.305.733)	(3.227.583)
Ukupno kapital:	59.148.176	61.766.339

Osnovni kapital iskazan na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 38.754.233 KM i sastoji se od akcija, pojedinačne nominalne vrijednosti od 1 KM. Struktura osnovnog kapitala Preduzeća data je u narednom pregledu:

Osnovni kapital	Broj akcija	Učešće %
Akcijski fond RS a.d. Banja Luka	25.190.566	65,00
Pref a.d. Banja Luka	3.875.423	10,00
Fond za restituciju RS a.d. Banja Luka	1.937.712	5,00
DUIF Kristal Invest a.d. – OMIF MAXIMUS FUND	1.477.603	3,81
DUIF Invest Nova a.d. - OMIF INVEST NOVA	1.097.670	2,83
DUIF Management solutions - OMIF VB fond	1.002.616	2,59
Raiffeisen bank d.d. BiH Sarajevo-kastodi	892.583	2,30
Oktan promet d.o.o.	797.245	2,06
DUIF Kristal Invest a.d. - OAIF Opportunity Fund	385.851	1,00
DUIF Management solutions- OAIF Bors Invest fond	206.589	0,53
Ostali akcionari	1.890.375	4,88
Ukupno osnovni kapital:	38.754.233	100,00

Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve na dan 31. decembra 2020. godine iskazane su u iznosu od 24.527.751 KM. Promjene na revalorizacionim rezervama na dan 31. decembra 2020. godine odnose se na umanjenje za iznos od 790.089 KM, a koji se odnosi na efekte revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava po osnovu prodaje sredstava za ukidanje revalorizacionih rezervi za iznos obračunate uvećane amortizacije po osnovu izvršene procjene stalne imovine.

25. Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi

Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi	31.12.2020. u KM	31.12.2019. u KM
Rezervisanja po osnovu primanja zaposlenih – MRS 19	519.341	469.117
Rezervisanja razgraničenih primljenih donacija – oprema za mjerenje kvaliteta	111.221	2.845
Ostala rezervisanja i novouknjiženi objekti	318.854	281.149
Ukupno rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi:	949.416	753.111

U nastavku je kretanje na ispravci vrijednosti (rezervisanje po osnovu primanja zaposlenih – MRS 19):

Kretanje na rezervisanjima	31.12.2020. u KM	
	Otpremnine i jubilarne nagrade	Sudski sporovi
Stanje na dan 01. januara 2020. godine	469.117	509.747
Rezervisanja u toku godine na teret rashoda	182.137	73.878
Smanjenje rezervisanja po osnovu isplata	(131.913)	(114.508)
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	519.341	469.117

26. Dugoročni krediti

Dugoročni krediti	31.12.2020. u KM	31.12.2019. u KM
Dugoročni krediti u zemlji:		
Nova banka a.d. Banja Luka	2.960.281	4.714.246
<i>Tekuće dospjeće dugoročnog kredita</i>	<i>(2.101.775)</i>	<i>(1.753.965)</i>
Ukupno dugoročni krediti:	858.506	2.960.281

Dugoročni krediti na dan 31. decembra 2020. godine u iznosu od 858.506 KM (na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od 2.960.281 KM) odnose se na kredit kod Nove banke a.d. Banja Luka za finansiranje obrtnih sredstava, sa rokom od 36 mjeseci i fiksnom kamatnom stopom od 2,4 % na godišnjem nivou.

Struktura dospjeća obaveza po dugoročnim kreditima na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine data je u tabeli koja slijedi:

Dugoročni krediti	31.12.2020. u KM	31.12.2019. u KM
Do 1 godine	1.686.444	1.753.965
Od 1 do 2 godine	858.506	2.960.281
Ukupno dugoročni krediti:	2.544.950	4.714.246

27. Ostale dugoročne obaveze

Ostale dugoročne obaveze	31.12.2020. u KM	31.12.2019. u KM
Dugoročne obaveze po Rješenju Ministarstva finansija, Poreska uprava	2.098.543	2.634.341
Dio dugoročnih obaveza po Rješenju Ministarstva finansija, Poreska uprava - koje dospijevaju za godinu dana (veza napomena 28)	(535.798)	(535.798)
Ukupno ostale dugoročne obaveze:	1.562.745	2.098.543

U Poštama Srpske u avgustu 2018. godine Poreska uprava Republike Srpske je kontrolisala zakonitost poslovanja Pošta Srpske iz oblasti poreza i doprinosa za period 1. maj 2014. do 30. jun 2018. godine. Nakon obavljene kontrole Poreska uprava je izdala Rješenje Inspektora Poreske uprave Republike Srpske broj: 06/1.01/0302-456.3.-3852/2018 od 13.11.2018. godine po kojem je naloženo plaćanje ukupno utvrđene poreske obaveze za kontrolisani period od 1.279.896 KM glavnog duga, te 1.399.093 KM kamate, što ukupno iznosi 2.678.990 KM.

Pošte Srpske su, na gore navedeno Rješenje 06/1.01/0302-456.3.-3852/2018, uložile Žalbu Ministarstvu finansija Republike Srpske. Uprava Preduzeća je dana 10. oktobra 2019. godine pod brojem: 1.-3351-5/18 donijela Odluku da se iznos od 1.573.725,95 KM na ime komunalne takse po Rješenju poreske uprave knjiži u poslovne knjige Preduzeća u 2019. godini, jer je žalba Pošta Srpske izjavljena Ministarstvu finansija za obračunatu komunalnu taksu odbijena kao neosnovana. Po ovom Rješenju Ministarstva finansija pokrenut je upravni spor kod Okružnog suda Republike Srpske.

Dana 25.11.2019. godine pod brojem 06.05/411-104-4/19 Ministarstvo finansija Republike Srpske izdalo Rješenje o odgodi plaćanja ukupnog poreskog duga po rješenju Poreske uprave (obračunata kamata na kašnjenje plaćanja poreza i doprinosa na plate i neplaćena komunalna taksa za period 2014-2018. godina) i ovim rješenjem je odobreno Poštama Srpske da ukupan dug u iznosu od 2.678.990,44 KM sa obračunatom kamatom od 398.260,77 KM za period od datuma navedenog u Rješenju Poreske uprave RS do konačne otplate duga 25.11.2024. godine plate u 60 rata u mjesečnom iznosu od 51.287,52 KM.

Pošte Srpske su prvu ratu po ovom rješenju platile 25.11.2019. godine, a u 2020. godini su svakog mjeseca redovno izmirivale rate po ovom osnovu.

28. Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze	31.12.2020. u KM	31.12.2019. u KM
Kratkoročni krediti – overdraft - Intesa SP	1.373.494	999.773
Kratkoročni krediti – overdraft - Intesa SP	904.729	-
Kratkoročni krediti – overdraft - Nova banka	217.274	502.554
Dio dugoročnih finansijskih obaveza koji za plaćanje dospijeva za godinu dana – Nova banka	1.686.444	1.753.965
Obaveze po Rješenju Ministarstva finansija, Poreska uprava	535.798	535.799
Ukupno kratkoročne finansijske obaveze:	4.717.739	3.792.091

Kratkoročne finansijske obaveze na dan 31. decembra 2020. godine u iznosu od 4.717.739 KM (na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od 3.792.091 KM) se najvećim dijelom odnose na dospijeće do godinu dana dugoročnog kredita kod Nove banke a.d. Banja Luka i na kratkoročne kredite – overdraft kod Intesa SP banke. Ugovori o overdraft kreditima namijenjeni su za održavanje tekuće likvidnosti, odnosno finansiranja obrtnog kapitala.

29. Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja	31.12.2020. u KM	31.12.2019. u KM
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	182.888	229.579
Dobavljači iz Republike Srpske	3.006.183	2.859.761
Dobavljači iz Federacije BiH	669.161	681.734
Dobavljači iz Brčko Distrikta BiH	2.711	8.619
Dobavljači iz inostranstva	815.120	572.725

Obaveze iz poslovanja	31.12.2020. u KM	31.12.2019. u KM
Ostale obaveze iz poslovanja	8.235	8.530
Ukupno obaveze iz poslovanja:	4.684.298	4.360.948

30. Obaveze za zarade i naknade zarada

Obaveze za zarade i naknade zarada	31.12.2020. u KM	31.12.2019. u KM
Obaveze za doprinose i naknade zarada osim zarada koje se refundiraju	3.534.246	1.149.552
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	2.017.451	1.904.304
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada	318.934	99.113
Obaveze za ostala neto lična primanja	543.094	526.036
Obaveze za doprinose na ostala lična primanja	174.475	61.662
Obaveze za porez na ostala lična primanja	35.108	13.935
Ukupno obaveze za zarade i naknade zarada:	6.623.308	3.754.602

Obaveze za zarade i naknade zarada na dan 31. decembra 2020. godine iznose 6.623.308 KM (na dan 31. decembra 2019. godine iznose 3.754.602 KM). Povećanje u odnosu na prethodni period u iznosu od 2.868.706 KM nastalo je zbog povećanja broja zaposlenih radnika i povećanja cijene rada (veza napomena 8).

31. Pasivna vremenska razgraničenja i kratkoročna rezervisanja

Pasivna vremenska razgraničenja i kratkoročna rezervisanja	31.12.2020. u KM	31.12.2019. u KM
Pasivna vremenska razgraničenja za regres	2.114.534	1.980.827
Obračunati rashodi perioda	827.582	1.139.309
Razgraničeni prihodi po osnovu potraživanja	10.176	420
Odloženi prihodi i primljene donacije	114.400	12.370
Ukupno pasivna vremenska razgraničenja i kratkoročna rezervisanja:	3.066.692	3.132.926

Pasivna vremenska razgraničenja na dan 31. decembra 2020. godine u iznosu od 3.066.692 KM (na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od 3.132.926 KM) najvećim dijelom se odnose na razgraničene prihode po osnovu regresa za 2020. koji nije isplaćen do 31. decembra 2020. godine u iznosu od 2.114.534 KM. U pasivna vremenska razgraničenja spadaju: unaprijed obračunati rashodi perioda, obračunati prihodi budućeg perioda, razgraničeni zavisni troškovi nabavke, odloženi prihodi i primljene donacije, razgraničeni prihodi po osnovu potraživanja i ostala pasivna vremenska razgraničenja. Donacije primljene za povećanje prihoda unose se u prihode do visine rashoda, a donacije primljene za nabavljene stvari unose se u prihode u visini troškova nastalih po osnovu utroška ili amortizacije primljenih stvari iz donacija.

32. Vanbilansna evidencija

Vanbilansna pozicija na dan 31. decembra 2020. godine u iznosu od 32.915.231 KM (na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od 24.876.303 KM) obuhvata evidencije zaliha poštanskih maraka i filatelije, kartice dopune Mobis-a, robu koja je predmet posredovanja, lutrije i telekard kartice u depou, transakcione račune preko kojih Pošte vrše usluge za druga pravna lica, primljene i izdate garancije i mjenice, konta za praćenje štampe obrazaca u dokumentacionom centru, date hipoteke i slično.

33. Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Poslovanje Preduzeća je izloženo različitim finansijskim rizicima, kao što su kreditni rizik i rizik likvidnosti. Upravljanje finansijskim rizicima je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih efekata na finansijske performanse Preduzeća u uslovima nepredvidivosti kretanja na finansijskim tržištima.

Preduzeće ne koristi finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje obzirom da takvi instrumenti nisu u široj upotrebi, niti postoji organizovano tržište ovih instrumenata u Republici Srpskoj.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Preduzeću izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi moglo dovesti do finansijskog gubitka Preduzeća. Kreditni rizik obuhvata dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane i potraživanja.

Preduzeće nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika, obzirom da se plasmani i njegova potraživanja odnose na veći broj kupaca, koji su u najvećem dijelu budžetski korisnici, javni fondovi i opštine.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti se definiše kao opasnost od neusklađenosti dospjeća sredstava i obaveza po izvorima što za posljedicu može imati teškoće s likvidnošću. Na dan 31. decembra 2020. godine, kratkoročne obaveze Preduzeća su 19.223.873 KM, dok je tekuća imovina iskazana u iznosu od 11.323.031 KM, što ukazuje na činjenicu da su kratkoročne obaveze veće od tekuće imovine za 7.900.842 KM. Zakonom o poštanskim uslugama (član 27. i 28.) definisana je obaveza da Vlada obezbijedi dio neophodnih sredstava za funkcionisanje Preduzeća. U skladu sa navedenim Vlada Republike Srpske i Narodna skupština su prepoznale ulogu i značaj Pošta Srpske te su u decembru 2020. godine pri usvajanju budžeta za 2021. godinu odobrile subvenciju u iznosu od 1.000.000 KM, za sufinansiranje neprofitabilnih pošta, koje posluju u rubnim i ruralnim područjima Republike Srpske, a koja su ekonomski nedovoljno razvijena.

Upravljanje rizikom kapitala

Upravljanje rizikom kapitala služi rukovodstvu Preduzeća da očuva mogućnost poslovanja po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala.

Rukovodstvo Preduzeća analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze, kratkoročne i dugoročne, umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

Upravljanje rizikom kapitala	31.12.2020. u KM	31.12.2019. u KM
Ukupna zaduženost	7.138.989	8.850.915
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	(725.197)	(446.124)
Neto zaduženost	6.413.792	8.404.791
Kapital	59.148.176	61.766.339
Ukupan kapital	65.561.968	70.171.130
Pokazatelj zaduženosti	9,78%	11,97%

34. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Prema podacima dobijenim od Oblasti za pravne poslove Pošta Srpske, na dan 31. decembra 2020. godine, Preduzeće nema povezana pravna lica.

35. Poreski propisi

Poreski sistem Bosne i Hercegovine je u procesu kontinuirane revizije i izmjena. Međutim, još uvijek postoje različita tumačenja poreskih propisa. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima.

Preduzeće u toku 2020. godine nije imalo nijednu kontrolu.

36. Uticaj Covid-19 na poslovanje Preduzeća

Uticaj Covid-19 na poslovanje Preduzeća u 2020. godini odrazilo se na otežanost u radu zbog prestanka rada pravnih lica i privrednih subjekata. Navedene okolnosti su se odrazile na smanjenje broja predatih pošiljaka kao i uplata po platnom prometu u unutrašnjem saobraćaju. S obzirom da su najveći sudovi, tužilaštva i druge javne institucije, obustavile rad u mjesecu aprilu, to se reflektovalo i na pad fizičkog obima usluga za 22% u odnosu na april 2019. godine. Sprovedenje mjera u cilju sprečavanja širenja korona virusa, te svakodnevno zatvaranje graničnih prelaza velikog broja država kod svih nadležnih poštanskih operatera u svijetu kao i kod nas, dovelo je do otkazivanja velikog broja avionskih linija koje se koriste za transport poštanskih pošiljaka, kao i smanjenja broja radnika u tokovima prenosa poštanskih pošiljaka. S tim u vezi, funkcionisanje međunarodnog poštanskog saobraćaja je značajno otežano u cijelom svijetu. Otežane okolnosti u radu ispoljile su se i u odustvu radnika sa posla po osnovu bolovanja ili izolacije. Poštujući Odluke Republičkog štaba za vanredne situacije, a usljed bolesti Covida izazavane virusom SARS CoV-2, Pošte Srpske su organizovale minimum procesa rada uz angažovanje minimalnog broja radnika, a u svrhu sprečavanja širenja virusa Covid u Preduzeću.

U 2020. godini povodom pandemije Covida Preduzeće nije primilo državnu pomoć, subvenciju ili neku drugu vrstu pomoći. Takođe, Preduzeće nije koristilo mogućnost prolongiranja plaćanja obaveza.

37. Događaji nakon datuma izvještavanja

Nakon 31. decembra 2020. godine, prema izjavama Uprave ne postoje događaji koji mogu uticati na finansijske izvještaje i izmjene istih. Događaji koji su značajni da budu objelodanjeni su širenje Korona virusa (COVID-19), čiji uticaj i posljedice na finansijski položaj i poslovanje Preduzeća u 2021. godini još uvijek nije moguće procijeniti.

Osim gore navedenog do dana objavljivanja ovih finansijskih izvještaja nisu nastali događaji nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtijevali korekciju ili dodatna objelodanjivanja u priloženim finansijskim izvještajima, kako se to zahtijeva prema odredbama IAS 10 "Događaji nakon dana bilansa".

38. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Preduzeće je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

39. Potencijalne obaveze

Na dan 31. decembra 2020. godine u Poštama Srpske se vodi 23 sudska spora u kojima su Pošte Srpske tužena strana sa ukupnom procijenjenom vrijednosti od 475.757 KM.

Nakon izvršene analize sudskih sporova koji se vode po tužbama trećih lica protiv ovog Preduzeća, procjena rukovodstva je da će se aktuelni sudski sporovi protiv Preduzeća okončati u korist Pošta Srpske, te da ne postoji rizik za podmirivanje obaveza po navedenom osnovu u 2021. godini. Na osnovu prethodno navedenog Rukovodstvo smatra da nema osnova da za 2021. godinu izvrši rezervisanje novčanih sredstava po osnovu MRS 37.

Na dan 31. decembra 2020. godine, Preduzeće se pojavljuje kao tužilac u 138 sudskih sporova sa ukupnom procijenjenom vrijednosti od 2.919.165 KM.

Odgovorno lice

